

Kolik má nepřiznaná jaderná velmoc Izrael nukleárních hlavic? (VIDEO)

- CZ24 News | 30. ledna 2024

IZRAEL / SVĚT: Izrael dlouhodobě praktikuje politiku jaderné nejednoznačnosti a střídavě vyvrací nebo naopak naznačuje, že země disponuje atomovými zbraněmi. V minulosti se objevilo mnoho skutečností nasvědčujících, že by Izraelci opravdu měli mít jaderné hlavice, avšak žádnou z domněnek země oficiálně nepotvrdila.

Podle profesora Avnera Cohena z Middlebury Institute of International Studies započal v Izraeli jaderný výzkum již na konci 50. let minulého století. Tehdejší prezident Izraele Ben Gurion se však pro jaderný program dle mínění Cohena nerozhodl kvůli dlouhodobě promyšlené strategii, ale naopak z důvodu obav před silou arabských protivníků a jejich arzenálem. Ben Gurion si tak chtěl být jist, že v případě nouze bude Izrael schopný se bránit i proti nejhoršímu útoku.

Vývojem pověřil tehdejšího izraelského premiéra Šimona Pereze, který na základě rozhodnutí vlády koupil některé prvky jaderné technologie od Francie a v roce 1958 založil poblíž města Dimona na Negevské poušti centrum jaderného výzkumu. Podle textu autorů Avnera Cohena a Williama Burra, analytika Národního bezpečnostního archivu USA, publikovaného v deníku Haaretz byla stavba komplexu pro jaderný výzkum v Dimoně dokončena v roce 1965. Již o dva roky později mohli izraelští experti podle mínění vědců sestavit první jaderné zbraně.

3/6 in its invasion, massacre of the civilian population and destruction of cities in [#Ukraine](#). As if all this were not enough, [#Iran](#) continues at full steam with its nuclear program to produce nuclear weapons, promising to wipe out one country - [#Israel#Iraq](#) pic.twitter.com/SJmt58Pa05

— Sebas██████████ (@Sebastiaocarmo) [January 20, 2024](#)

USA od května roku 1961 do komplexu v Dimoně na základě rozhodnutí prezidenta J. F. Kennedyho posílalo své odborníky na průzkumy. Všechny americké týmy, které navštívily Dimonu mezi roky 1961 a 1964, ve svých zprávách konstatovaly, že se ve výzkumném pracovišti vyvíjí technologie jaderné energie a vlastního jaderného paliva. Americká komise z roku 1965 shodně s předcházejícími vědeckými týmy potvrdila, že Izraelci provádějí mírový výzkum atomové energie a nic nenaznačuje budoucí přeměně Dimony na zbrojní program. Zároveň s tím však komise také uvedla, že je vývoj celého projektu do budoucna neurčitý. Izraelská vláda totiž ve stejném roce pozastavila svůj dřívější plán rozsáhlých investic do jaderné energetiky a začala se soustředit na nový program „Voda pro mír“. Ten měl spočívat v americkém reaktoru, který by byl Izraeli prodán pro účely desalinizace vody.

I přes zprávy odborné komise zůstávalo americké ministerstvo zahraničí společně s prezidentem Johnsonem stále ve střehu. Kvůli izraelskému nákupu uranu z Argentiny totiž židovský stát podezřívali ze zatajování informací týkajících se opravdového účelu a podoby jaderného výzkumu v Dimoně. Tyto domněnky se Američanům měly potvrdit v 70. letech minulého století, když americké tajné služby přišly s informacemi o existenci jaderných zbraní v Izraeli.

V roce 1986 měl tyto předpoklady potvrdit jeden z pracovníků centra pro výzkum atomové energie v

Dimoně, Mordechaj Vanunu, který tajně pořídil 57 snímků údajných atomových zbraní. Ty nechal otisknout v britském médiu Sunday Times a pravost informací následně potvrdil francouzský vědec a vysoký komisař pro atomovou energii Francis Perrin. I přesto, že byly informace o zbraních veřejně publikovány, inspekce amerických odborníků v [izraelské](#) Dimoně žádné z těchto podezření nikdy nepotvrdily.

Americký novinář Seymour Hersh na počátku 90. let ve své knize The Samson Option popsal celý projekt Dimony jako vějičku, za kterou chtěl Izrael ve skutečnosti skrýt reálný výzkum jaderných zbraní. Představitelé státu Izrael se k těmto spekulacím nikdy přímo nevyjádřili a již od poloviny 60. let začali praktikovat politiku, kterou jaderní vědci [Hans M. Kristensen a Matt Kord](#) označují jako „jadernou nejednoznačnost“. Ta spočívá v dlouhodobém izraelském postoji, který nevyvrací ani nepotvrzuje vlastnictví atomových zbraní.

[Izrael](#) se proto k vlastnictví atomových zbraní nikdy veřejně nepřihlásil, neoznámil jejich testování a také je nepoužil. Podle vědců z organizace Nuclear Notebook zaměřující se na mapování atomového arzenálu všech zemí světa by měl Izrael v roce 2021 disponovat přibližně 90 jadernými hlavicemi, které je možné nést letadly, pozemními balistickými střelami a pravděpodobně také řízenými střelami. Nezávislá organizace Mezinárodní kampaň za zrušení jaderných zbraní ([ICAN](#)) zase namítá, že Izrael disponuje materiálem, který by stačil pro výrobu 200 jaderných bomb. Jelikož se informace o atomovém arzenálu země liší, není dodnes přesně jisté, zda a kolika zbraněmi Izrael disponuje.

Na [území](#) Izraele, především v Negevské a Judské poušti, je v přírodě možné najít uranové rudy použitelné pro těžbu uranu. Jedná se však o zanedbatelné množství horniny, které nestačí pro jaderný výzkum ani přípravu zbraní. Uran proto musí být do Izraele dovážěn a v minulosti se do země dopravoval především z Francie a Argentiny. Pokud by Izrael disponoval zbraněmi, je proto otázkou, kde sehnal potřebný uran pro jejich sestavení. Pokud by vlastnictví zbraní nakonec opravdu potvrdil, přidal by se k osmi státům (USA, Velká Británie, Francie, Rusko, Čína, Indie, Pákistán a Severní Korea), které jaderným arzenálem disponují nebo to alespoň tvrdí.

Zpracoval: Viktorie Pošvářová/securitymagazinCz

ZDROJ: YouTube